

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 28 Mart 2024
Sayı : 439

TÜRIYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

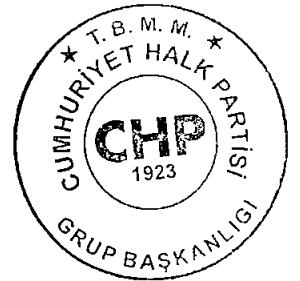
Emniyet Teşkilatı Kanunu ile Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

M. Bakan
Murat BAKAN

İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	İçişleri , Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 1-4-2024	Esas No: 2/2090

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
29 Mart 2024
Numara:

T B M M GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
29 Mart 2024
No: 1403606

GENEL GEREKÇE

Örgütlenme ve grev hakkı da dahil olmak üzere toplu çalışma hakları, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) ilkelerinde temel haklar olarak kabul edilmiştir. Toplu işçi hakları üç unsuru içermektedir: (1) sendikalarda örgütlenme hakkı; (2) sendikaların toplu pazarlık hakkı; ve (3) grev hakkı. Sendikalarda örgütlenme hakkı, çalışanların ekonomik çıkarlarını geliştirebilmeleri ve onurlu bir şekilde yaşayabilmeleri için en önemli araçların başında gelmektedir. Örgütlenme özgürlüğü ve toplu pazarlık hakkı Uluslararası Çalışma Örgütü ILO tarafından temel haklar olarak kabul edilmiştir.

Toplu çalışma haklarının önemine rağmen, çeşitli ülkeler **kolluk kuvvetlerinin veya emniyet hizmeti sınıfında görev yapan kamu görevlilerinin (çarşı ve mahalle bekçisi, polis, komiser muavini, komiser, başkomiser)** sendikalarda örgütlenmesine kısıtlamalar getirmiştir. Polis memurlarının örgütlenme hakkının engellenmesi, örgütlenme özgürlüğünü ihlal etmektedir.

ILO standartları, sendikalarda örgütlenme hakkını temel bir hak olarak kabul etmektedir. Polis memurlarının sendikal hakkından mahrum bırakıldığı ülkelerde mevcut düzenlemelerin ILO ilkelerini ihlal eden çeşitli yönleri bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi, polis memurlarının çıkarlarını temsil edecek alternatif bir düzenleme bulunmamasıdır. Bu ülkelerde polis memurlarının maaşları ve çalışma koşulları tek taraflı olarak iktidar tarafından düzenlenerek ve polis memurlarının talepleri dikkate alınmamaktadır. Polis memurlarının bu haklardan mahrum bırakılması, ILO sözleşmelerine göre temel haklar olarak kabul edilen örgütlenme ve toplu pazarlık özgürlüklerinin ihlali olarak görülmektedir. Çalışma koşullarının iyileştirilmesi, iş adaletinin sağlanması ve görevlerini yerine getirme kapasitelerinin artırılması için polis memurlarına da kolektif hakların tanınmasına ihtiyaç vardır.

Avrupa'da 27 ülkede toplam 36 polis sendikası bulunmaktadır. Polis sendikaları Avrupa Polis Sendikaları Konfederasyonu (EuroCOP) adlı Avrupa ölçekli bir örgütün üyesidir ve EuroCOP aynı zamanda Avrupa Sendikalar Konfederasyonu (ETUC)'a üye 10 Avrupa sendika federasyonundan birisidir. Polis sendikası; **"kendini hükümetlerden, yönetimlerden, siyasal partilerden, dinî topluluklardan bağımsız görür, Polisin ve emekli polisin mesleki, toplumsal, ekonomik, ekolojik, kültürel çıkarlarını savunur"** felsefesine dayanmaktadır.

EuroCOP; Avrupa'daki polis teşkilatları haklarının kademeli olarak erozyona uğradığını ve bu nedenle Avrupa çapında polis memurlarının sosyal hakları konusunda giderek daha fazla endişe duyduğunu dile getirmektedir. EuroCOP; Avrupa'da 500.000'den fazla polis memurunun çıkarlarını temsil etmekte, polisler için insan haklarını, demokratik denetim altında etkin bir polis hizmetini savunmaktadır. Sınır ötesi polis işbirliğinden polis memurlarının refahını artırmaya kadar çeşitli konuları ele almaktadır. Bununla birlikte, polis memurlarının haklarını, güvenliğini, değerlerini ve toplumdaki konumunu korumaya çalışmaktadır.

Bir çok ülke, tercihlerini insan haklarının geliştirilmesi yönünde kullanarak polis memurlarına kolektif haklarını tanımaktadır. Bu anlayışın kabul edildiği ülkelerdeki polis sendikaları, polis memurlarının refahına katkıda bulunmuştur. Bu anlayış aynı zamanda siyasallaşmış bir polis gücü yaratılmaması için, polis memurları ile devlet ve siyasi aktörler arasında sıkı bir bağdan kaçınma girişimine de yol açmıştır. Bu ülkeler, polis memurlarının kolektif haklarını, mensuplarının özlük haklarını ve refahını geliştirirken, siyasi ve yersiz baskılardan uzak bir polis teşkilatı oluşturma bir yolu olarak görmüştür.

Polis memurlarının haklarının geliştirilmesi, polisin iyi çalışma kabiliyetini sürdürmesi açısından önem taşımaktadır. İşyerinde ve kurumsal yapıda adalet, polis memurlarının işle ilgili algı ve davranışlarında her zaman önemli bir unsur olmuştur. Araştırmalar, kurumlarının kendilerine adil davrandığına inanan polis memurlarının daha etkin çalıştığını göstermektedir. Ayrıca, adil davranılan polis memurlarının halka karşı davranışlarını pozitif yönde etkilediği ve görevi kötüye kullanma ihtimallerinin daha düşük olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, polis memurları için profesyonel bir sendikanın tanınması, polis memnuniyetindeki artışa bağlı olarak polis çalışmalarının verimliliği ve etkinliğinde iyileşmeye yol açabilecektir. Mevzuatında polis memurlarının örgütlenmesi ve grev yapmasının yasak olduğu ülkelerde, polis memurlarının çalışma koşulları bizzat siyasi irade tarafından belirlenmektedir. Polis örgütlenmeleri ve grevlerinin yasaklanması genellikle hükümetlerin polis teşkilatı üzerindeki sıkı kontrolünü sürdürme arzusundan kaynaklanmaktadır. Polis memurlarına örgütlenme ve grev hakkı tanınmasının, siyasi baskılardan uzak bir polis gücünün kurulmasına yol açacağı unutulmamalıdır. Polis sendikası sadece polislerin çalışma koşulları ve özlük hakları açısından değil, hukuksuz uygulamaların sınırlanması açısından da önem taşımaktadır. Polis sendikası polisin kanunsuz-hukuksuz emirlere karşı çıkması açısından da bir güvence oluşturacaktır. Dolayısıyla, örgütlenme hakkının reddedilmesinin dayandığı mantık giderek önemini yitirmektedir. Söz konusu kanun teklifi, Emniyet Teşkilatı Mensuplarının sendika kurabilmelerini ve sendikalara üye olabilmelerini amaçlamaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Emniyet hizmetleri sınıfı ve emniyet teşkilâtında çalışan diğer hizmet sınıflarına dâhil personele ilişkin sendika yasağının kaldırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Emniyet mensuplarınca kurulacak sendikaların tabi olacağı hizmet kolu belirlenmektedir.

MADDE 3- Sendika hakkının özüne uygun olarak sendika üyesi olamayacak kamu görevlilerinin kapsamı daraltılmış, Emniyet Teşkilatı Mensuplarından emniyet daire başkanları ile emniyet müdürleri haricindeki emniyet sınıfına dahil personel kapsam dışına çıkarılarak, sendika kurabilmeleri ve sendikalara üye olabilmeleri amaçlanmıştır.

MADDE 4- Yürürlük maddesidir.

MADDE 5- Yürütme maddesidir.

**EMNİYET TEŞKİLATI KANUNU İLE KAMU GÖREVLİLERİ SENDİKALARI VE
TOPLU SÖZLEŞME KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun ek 11 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- 25/6/2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“12. Emniyet hizmetleri,”

MADDE 3- 25/6/2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Ve Toplu Sözleşme Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde “ve yardımcıları” ibaresinden sonra gelmek üzere “emniyet daire başkanları ile emniyet müdürleri” ibaresi eklenmiş ve (j) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

